

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus
Tractatus de Prædestinatione, de Trinitate, de Angelis, & de homine

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. III. Statuitur prædestinationem esse necessariam ad salutem,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77146](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77146)

Si primum licet de cena nihil cogites, nihil ad A
 eam pares, nec te moveas, comabis tamen opi-
 pare. Si secundum, quantumvis pro cena solli-
 care. Si incoenatus eris. An nondidici & explo-
 dendi sunt hi & similes discursus? Similiter etiam
 absurdum est haec argumentatio, quae Monachum
 illum in apostasiam & desperationem induxit, &
 falsa illa consequentia. Si sum praedestinatus,
 quidquid fecero, salvabor. Si enim es à Deo
 electus ad gloriam, utique non per quaecunque,
 sed solum per bona opera comparandam. Sicut
 enim Deus non statuit nisi per media idonea fi-
 ne non concedere, ut sanitatem per medicinam, vi-
 tiorum per strenuam pugnam, scientiam per di-
 ligentiam in studiis; sic salutem aeternam, non B
 nisi per bona opera. Et sicut Deus ab aeterno præ-
 vidit, constituit fertilem fore agrum tuum, per
 diligentiam à te ejus culturam, vel sterilem, si
 diligentiam à te ejus culturam, vel sterilem, si
 illum in cultum relinquis: te doctum fore, per
 illum in literis operam, indoctum, per stu-
 diorum negligentiam: te cenaturum, ut quæ
 paraveris, & non cenaturum, per desidiam &
 otiositatem tuam. Ita prævidit & prædestinavit
 te salvandum, per mandatorum observantiam,
 non salvandum, propter eorum transgressionem:
 ut elegantius exponit Angelicus Doctor hic art. 8.
 hæc verba. Sicut sic providentur naturales effectus,
 ut etiam causæ naturales ad illos naturales effectus or-
 dentur, sine quibus illi effectus non provenirent: ita
 sic prædestinatur à Deo salus alicujus, ut etiam sub
 ordine prædestinationis cadat quicquid hominem promo-
 vet in salutem, vel orationes propria, vel aliorum,
 vel alia bona, vel quicquid hujusmodi sine quibus ali-
 quis salutem non consequitur. Unde prædestinatio
 mandatum est ad bene operandum, & orandum, quia
 per huiusmodi prædestinationis effectus certitudinaliter
 impletur: propter quod dicitur 2. Petri 1. Sat. igitur ut
 per bona opera certam vestram vocationem & electionem
 faciat.

Hanc doctrinam ex purissimis limpidissi-
 mis SS. Patrum fontibus hausit D. Thomas: D
 Prosper enim 2. de vocat. Gentium cap. 36.
 sic dicitur: Quamvis quod Deus statuit nulla possit
 ratione non fieri, studia tamen non tolluntur orandi,
 nec per electionis propositum, liberi arbitrii devotio rela-
 xatur, cum implende voluntatis Dei, ita sit prædesti-
 natus effectus, ut per laborem operum, per instantiam
 applicationum, per exercitia virtutum, sint incre-
 menta meritorum; & qui bona egerint, non solum
 secundum propositum Dei, sed etiam secundum sua
 merita coronentur. Item Gregorius Magnus hæc
 scribit: Obtineri nequaquam possunt quæ prædestinata
 non fuerunt, sed ea quæ sancti viri efficiunt, ita præ-
 destinata sunt, ut ea precibus obtineant. Nam ipsa quo-
 que prædestinatio, ita est ab omnipotente disposita,
 ut ad hoc electi ex labore perveniant, quatenus postu-
 lenda mereantur accipere, quod eis omnipotens Deus dis-
 posuit donare.

§. III.

Statuitur prædestinationem esse necessariam
 ad salutem.

Deo tertio: Prædestinationem ita esse ne-
 cessariam ad salutem, ut sine illa impossi-
 bile sit alicui de facto salvari: nec satis esse ge-
 neralem providentiam ordinis supernaturalis,
 seu voluntatem antecedentem quæ Deus vult
 omnium salutem.

Est contra Catharinum lib. 2. de prædestin. cap.
 ultimo, affirmantem plures salvari, qui non præ-
 destinantur à Deo. Distinguit enim duo genera
 salvandorum, alterum per prædestinationem, sub
 quo numerat Beatissimam Virginem, Aposto-
 los, & alios eximie sanctitatis: alterum eorum
 qui sine illa salvi fiunt, sub quæ cæteros compre-
 hendit.

Est etiam contra Molinam, Suarem, Lessium,
 & alios Recentiores, qui cum existiment præde-
 stinationem esse factam dependentem à scientia
 media explorante futurum consensum voluntatis
 creatæ, docent non ad eum esse necessariam ad sa-
 lutem, quin potuerint homines salvi fieri sine
 illa, per solam providentiam generalem, quæ
 Deus velit conferre illis media sufficientia ad sa-
 lutem, quibus possint uti si velint, nullum ab-
 solutè prædestinando, sed solum sub conditione.
 Addunt aliqui, quod si Deus voluntate absolutà
 & per se efficaci vellet salvare homines, eorum
 libertas destrueretur; quia ex illa induceretur ne-
 cessitas antecedens, libertati contraria.

Nullum tamen de facto posse salvari, nisi fue-
 rit prædestinatus, docent omnes ferè Theologi,
 & adeo constanter, ut Soto ad Roman. 8. Ban-
 nez hic art. 7. concl. 3. Gonzalez disp. 70. sect. 1.
 dicant id sine præiudicio fidei negari non posse.
 Dicitur enim Matthæi 25. Venite benedicti Pa-
 tris mei possidete paratum vobis regnum: præpa-
 ratio autem regni cælestis fit per prædestinatio-
 nem, ut docet Augustinus Tractatu 68. in Jo-
 annem: ubi explicans illa verba Christi. In domo
 Patris mei mansiones multe sunt, dicit: Deus fecit
 illas prædestinando, facturus est operando. Unde Ful-
 gentius de fide ad Petrum cap. 35. ait: Firmissi-
 me tene, & nullatenus dubites. omnes, quos vasa
 misericordiae gratuita bonitate Deus fecit, ante consti-
 tutionem mundi in adoptionem filiorum Dei prædes-
 tinatos à Deo; nec perire posse aliquem eorum, quos Deus
 prædestinavit ad regnum cælorum, nec quempiam eo-
 rum quos non prædestinavit ad vitam, ULLA POSSE
 RATIONE SALVARI. Sentit ergo prædestinatio-
 nem esse adeo necessariam, ut nullus sine illa pos-
 sit salvari.

Favet etiam D. Thomas hic art. 7. ubi docet
 numerum salvandorum esse Deo certum, non solum
 ratione cognitionis, quia scit quot sint sal-
 vandi, sed ratione electionis & definitionis: ubi per
 definitionem & electionem, intelligit prædesti-
 nationem. Et in 1. ad Annib. dist. 46. quaest. 1.
 art. 2. ad 2. ait quod voluntas antecedens non
 habet effectum, nisi voluntas consequens adun-
 gatur: Ergo sentit homines non posse salvari per
 solam voluntatem antecedentem, & generalem
 providentiam supernaturalem, quæ Deus decer-
 neret dare auxilia sufficientia, absque prædefini-
 tione & voluntate absoluta usus illorum, nec
 consequenter absque prædestinatione.

Potest etiam suaderi conclusio ratione § præ-
 cedenti exposita. Prædestinatio est ratio trans-
 mittendi alicui in vitam aeternam: Sed nullus
 salvari potest, nisi transmittatur à Deo in vitam
 aeternam, cum illa excedat vires creaturæ intelle-
 ctualis, sicut sagitta non potest attingere scopum,
 nisi transmittatur à sagittante: Ergo nul-
 lus salvatur, nec salvari potest, nisi fuerit à Deo
 prædestinatus.

Confirmatur: Sic se habet prædestinatio Dei
 ad consecutionem salutis aeternæ, sicut provi-
 dentia in aliis rebus ad finem quem intendit: Sed
 nihil

nihil potest consequi finem per providentiam A
intentum, nisi per divinam providentiam: Ergo
nec potest aliquis consequi salutem æternam,
qui non fuerit ad illam prædestinatus. Unde Pros-
per in resp. 1. ad objectiones Gallorum: prædes-
tinationem (inquit) Dei nullus Catholicus negat. Et in
Epist. ad Rufinum de libero arbitrio: Prædestina-
tionem tam impium est negare, quam ipsi gratia con-
trahere.

19 Probatur insuper conclusio. Si ad salutem con-
sequendam sufficeret sola voluntas antecedens &
conditionalis salvandi homines, si ipsi velint, &
sola generalis providentia, quæ Deus decerneret
dare auxilia sufficientia, absque prædefinitione
& voluntate absoluta usus illorum, nulla esset B
differentia ex parte voluntatis divinæ inter præ-
destinatum & reprobum, & tota illorum discre-
tio proveniret ex libero hominis arbitrio: Sed
hoc est contra Apostolum 1. ad Corinth 4. di-
centem, *Quis enim te discernit?* &c. & contra Au-
gustinum 11. de civit. cap. 19. ubi docet discre-
tionem bonorum & malorum Angelorum fuisse à
Deo, & ait, *Inter sanctos Angelos & immun-
dos fuisse discretum, ubi dictum est: & divisit
Deus inter lucem & tenebras; solus quippe ille ista
discernere potuit.* Quod à fortiori de hominibus
sentiendum est, nam ut lepide ait Bernardus
serm. 2. de verbis Isaie: *Quid putas non discernet
inter glebas, qui discernit inter stellas?* Ergo
&c. Sequela Majoris est evidens, nam voluntas
antecedens, & generalis providentia, æqualis
est respectu omnium, & auxilia quæ ex illa pro-
veniunt, relinquunt voluntatem indeterminatam:
Ergo quantum est ex parte talis voluntatis &
providentiæ, nulla est differentia seu discretio
inter prædestinatum & reprobum, sed tota pro-
venit ex ipso libero arbitrio. Unde D. Prosper
in carmine de ingratia cap. 6. in fine, referens
sententiam Semipelagianorum, qui negantes
propositum Dei absolutum & efficax, dicebant
Deum velle omnes homines salvos fieri, si ta-
men vocanti Deo consentire voluerint, sic ha-
bet.

*Cum sine delectu, seu lex, seu gratia Christi,
omnem hominem salvare velit: donumque vocantis
sic sit propositum, ut nullus non possit ad illud
libertate sua, propriaque vigore venire:
Sicque salus dignis salvari ex fonte volendi.*

20 Præterea, si quis salutem consequeretur sine
prædestinatione, & decreto efficaci & absoluto,
illum transmittente in vitam æternam, affectio
talis finis esset à casu, & præter intentionem Dei;
quod repugnat infinitæ ejus sapientiæ & provi-
dentiæ; & Deus ageret tunc non secundum consi-
lium voluntatis suæ, ut ait Apostolus, sed secundum
determinationem & propositum voluntatis
create; nec eligeret homines, sed potius ab illis
eligeretur: contra illud Christi Ioan. 15. *Non vos
me elegistis, sed ego elegi vos.*

21 Denique hæc sententia Catharini, specialem
Dei dilectionem erga electos penitus evacuat,
non distinguit prædestinationem à providentia
generali ordinis supernaturalis, divinatorum de-
cretorum & auxiliorum efficaciam enervat, alti-
tudinem hujus mysterii deprimit, pluraque alia
congerit & accumulatur absurda & inconvenien-
tia, quæ patebunt ex infra dicendis. Unde Ful-
gentius: *Omnia & vocationis nostra invidia, &
iustificacionis premia, semper in prædestinatione
Deus habuit, quia in vocatione, & in iustifica-*

*Lib. 1.
ad Mo-
nimam
cap. 11.*

tionem, & glorificationem Sanctorum, gratia sua
tura præstitit. Et rursus cap. sequenti: In illa
quippe immobilitate consilii, secundum bonum plac-
tum eius, quod proposuit in eo, in dispensatione plen-
tudinis temporum, instaurare omnia in Christo, quæ
in cælis & quæ in terra sunt: in ipso ex æternitate di-
spostionis suæ, in prædestinatione jam fecit quæcu-
que effectum operis sui, tempore congruo factenda dispo-
suit.

§. IV.

Solvuntur obiectiones.

O Bjeccies primò: Si prædestinatio esset abso-
lutè ad salutem necessaria, sequeretur quod
reprobis non posset salvari, nec consequenter
ipsi imputari damnatio: Sed hoc non est di-
cendum: Ergo nec illud. Sequela Majoris pro-
batur: cum enim divinum decretum sit æternum
& immutabile, reprobis non potest prædes-
tinari: Ergo si prædestinatio sit ad salutem abso-
lutè necessaria, sequitur reprobis non posse sal-
vari.

Respondeo distinguendo Majorem. Repro-
bis non posset salvari: Potentià consequenti,
& in sensu composito, concedo Majorem. Po-
tentià antecedenti, & in sensu diviso, nego
Majorem: ad cujus probationem eodem modo
distinguendum est Antecedens, & neganda
Consequentia. Solutio est D. Thomæ hic art.
3. ad 3. & art. 3. ubi sic habet: *Non operatur deus
quod Deus possit non prædestinare quem prædestinari,
in sensu composito accipiendo, licet absolute consi-
derando Deus possit prædestinare vel non prædestinare.*
Eodem modo respondet Quæst. 6. de verit. ar-
tic. 4. ad 8. his verbis: *Dicitur communiter quod
hæc propositio, Deus potest non prædestinare prædes-
tinare, in sensu composito est falsa, in diviso vera, &
ideo omnes conclusiones illæ quæ sensum compositum im-
plicent, sunt falsa simpliciter.* Legendus est et-
iam quæst. 23. art. 5. ad 3. ubi inquit:
*Quamvis non esse effectus divina voluntatis non pos-
sit simul stare cum divina voluntate, tamen potest
a deficienti esse. Et simul stat cum divina volun-
tate. Non enim ista sunt incompossibilia: Deus vult
istum salvari, & iste potest damnari; sed ista sunt
incompossibilia: Deus vult istum salvari, & iste
damnatur. Idem proportionaliter dicendum est de
reprobis.*

Alii eandem solutionem sub aliis terminis
dicunt: dicunt enim, quod hæc propositio,
reprobis potest salvari sine prædestinatione, est vera,
si illa particula sine reduplicet supra potentiam:
falsa verò, si determinet verbum salvari: nam
licet reprobatio non tollat potestatem ad sal-
vandum, impedit tamen actualem ejus consecutio-
nem. Quæ etiam solutio sumitur ex D. Thomæ
quæst. 1. de potentia art. 5. ad 1. ubi ait: *illa
locutio, Deus non potest facere nisi quod præstitit se facere
rum, est duplex: quia exceptio post refertur ad potestatem
tamquam importatur per se potest, vel ad actum qui im-
portatur per se facere. Si primo modo, tunc locutio
est falsa, plura enim potest facere quam præstitit se fa-
ciendum: si autem secundo modo, sic est vera, & pro-
sus est, quod non potest esse quod aliquid fiat à Deo,
non sit à Deo præstitum.*

Objeccies secundo: Homo potest salvari per au-
xilia sufficientia ordinis supernaturalis, cum per
illa sufficienter ordineur & promoveatur ad vi-
tam æternam: Sed auxilia sufficientia proveniunt
ex voluntate Dei antecedente, & generali provi-
dentia ordinis supernaturalis: Ergo sine prædes-
tinatione